

KØBENHAVN

Landets hovedstad ligger smukt ud til Øresund, og cykelbroerne er de nye livliner i et byrum langs havnen, hvor bilerne helst ikke må fylde for meget, og hvor der samtidig skal være plads til alle.

Hvis København har en klang, er det et cykelhjul, der snurrer. Byen, der i udlandet er berømmet for dens mange cyklister og *urban living* på en grøn og menneskevenlig måde, opleves bedst på to hjul. Fra havnefrontens blå farveskær til det røde farvesplash i Superkilen på Nørrebrogade i København (▷ 21). Den nordiske madtrend har for længst forøget den globale turisme, lige som også flere stjernearkitekter sætter storbyen på et kort, der rækker ud over Danmarks grænser. Især i Indre By oplever man selv på hverdage at gå i turisttempo, og byen som sådan må bygge til, bygge ud og bygge under jorden i form af det store metrobyggeri for at følge med. Befolkningstilvæksten er så stor, at beregninger viser, at København frem mod 2030 vil opleve en vækst svarende til, at hele Aarhus rykkede til byen. Madmekka, Torvehaller og turistflimmer til trods så er København stadig en by, man kan gå på opdagelse i og finde historiske baggårde med brosten, små lommer

af stilstand og tidens syggen hen. Bevæger man sig gennem byens gader en tidlig morgenstund, vil man også støde på gårsdagens branderter, og København flugter meget godt med Danmarks kedelige Europarekord i druk.

Som andre europæiske storbyer har København et væld af nationaliteter, og særligt på Nørrebro og i Nordvest kan man gå efter tyrkisk shawarma eller finde caféer med vandpibe på repertoiret. Realdanias projekter i København handler bl.a. om bevarelse af nogle af de historiske kulturinstitutioner som Folketeatret i Nørregade (▷ 13) og Sofiebadet på Christianshavn (▷ 15) og om at skabe pladser og rum til oplevelser i byen som ved Skuespilhusets nabo, Ofelia Plads (▷ 12), oplevelsesarenaen Royal Arena i Ørestaden (▷ 24) og det nye kvarter omkring BLOX på kanten af havnen (▷ 14). Og om at sørge for, at byens mangfoldige beboere alle får del i det gode liv i storbyens byggede miljø. Det viser projektet ved den legendariske Koføeds Skole (▷ 24) på Amager og renoveringen af Maria Kirkeplads på Vesterbro (▷ 16) med den poetiske titel: *Solen skinner for os alle*.

SUPERKILEN PÅ NØRREBRO ER ET LEVENDE BYRUM OG EN LIGE SÅ LEVENDE VERDENSUDSTILLING MED FART PÅ.

OFELIA PLADS GIVER KØBENHAVNERNE BEDRE RUM TIL AT BRUGE OG NYDE HAVNEPARTIET NÆR SKUESPILHUSET.

OVERBLIK

Indre By og Frederiksstaden (▷ 12)

Christianshavn og Holmen (▷ 15)

Vesterbro (▷ 16)

Frederiksberg (▷ 18)

Nørrebro (▷ 21)

Amager og Ørestaden (▷ 23)

INDRE BY OG FREDERIKSSTADEN

I Københavns Indre By slentrer man i turisttempo og støder af og til på de garvede storbyrotter, der har hængt ud i Larsbjørnsstræde siden 1980'erne. I Indre By finder man de ældste kvarterer, de mest skæve huse og de mest traditionsrige gallerier og attraktioner. Og der sker der i disse år en fornyelse af byens rum, som de nye, åbne pladser Sankt Annæ Plads og Ofelia Plads er velbenyttede eksempler på.

SANKT ANNÆ PLADS + OFELIA PLADS

☞ ☞ ☞ ☞ ☞ (kort ▷ bagflap ① ②)

En kyssetrappe og en polterabend i baggrunden. Der er vildmarksbad i store trætønder og en båd med indbygget varmt karbad, *Hot Tub Boat*, til leje ved Kvæsthusbassinet. Det er, som om segmentet fra Cold Hawaii i Klitmøller blander sig med garvede storbyrotter her

på Ofelia Plads – en ny og indbydende plads i byen, skabt på Kvæsthusmolen, hvor færger gennem flere hundrede år har fragtet folk til andre dele af landet og af verdenen. Kyssetrappen er som skabt til at sætte sig på med en kold øl, og nyde ballet, opera, kajakpolo eller nogle af de andre sommerarrangementer på Ofelia Plads. Nabo til Ofelia Plads er Sankt Annæ Plads, der med sin beliggenhed mellem folkelige Nyhavn og det historiske Frederiksstaden binder byen bedre sammen. Sankt Annæ Plads og nogle af de omkringliggende gader er blevet opgraderet i forhold til et byliv, som hensætter dig til Paris. Sankt Annæ Plads er blevet skybrudssikret, så regnen bliver ført uden om kloakken og direkte i havnen. Og bilerne? De føres under jorden i et nyt parkeringsanlæg med plads til 500 biler. Anlægget er inspireret af de elegante p-anlæg, man bl.a. finder i Lyon i Frankrig, hvor lyse rum og få søjler gør det let og trygt at parkere. Samtidig giver de to nye byrum et sted i det offentlige rum at opholde sig og nyde København før og efter en forestilling i det nærtliggende Skuespilhus. Ofelia Plads og Kyssetrappen er ejet af Kulturministeriet og Det Kongelige Teater. Kvæsthusprojektet blev realiseret i en partnerskabsaftale mellem Realдания og Kulturministeriet/Det Kongelige Teater gennem Realдания By & Bygs datterselskab Kvæsthussselskabet A/S.

☞ ofiliaplads.dk. ☞ Kongens Nytorv.

SØETATENS PIGESKOLE

⌘ (kort ▶ bagflap ②)

Lige ved siden af Nyboders lave, gule baraklignende bygninger ligger Søetatens Pigeskole. Den blev opført i 1858 og fungerede som pigeskole i 10 år, inden bygningen blev hjemsted for stribeklædte kadetter på Søværnets Kadetskole frem til Anden Verdenskrig. Både skolen og muren rundt om er opført i gule teglsten, hvilket giver bygningen et stærkt helhedspræg.

Realdania By & Byg købte det historicistiske og fredede bygningsværk i 2003 og har herefter restaureret det – især med taget i fokus. I dag huser Søetatens Pigeskole Bygningskulturens Hus. Et kontorfællesskab for en række foreninger og virksomheder, bl.a. Bygningskultur Danmark, BYFO, BARK (tidligere Dansk Bygningsarv) og mange flere. Borgergade 111. bygningskulturenshus.dk.

TIETGENS ÆRGRELSE

⌘ (kort ▶ bagflap ②)

Det er en broget historie, dette hjørne af byen har. Her har været både et gabende tomt hul, stenhuggeri og pølsevogn. Oprindeligt finansierede finansmanden C.F. Tietgen i 1800-tallet både selve Marmorkirken og bygningerne omkring den. Men denne fjerde og sidste hjørnegrund på Store Kongensgade lykkedes det ham ikke at opkøbe, og derfor har grunden fået tilnavnet "Tietgens Ærgrelse". Mange har i tidens løb forsøgt at komme med bud på grundens fremtidige brug og udseende, men det er ikke let at forme et sted i byen så historisk og så følsomt som her i Frederiksstaden tæt ved Amalienborg.

I 2006 købte Realdania By & Byg grunden og lagde opgaven med at opføre en ejendom på stedet i hænderne på den anerkendte engelske arkitekt Tony Fretton. Selvom opgaven fik respektfuld omtale i både danske og udenlandske arkitekturmagasiner, indløb der også 29 indsigelser til kommunen om projektet. Arkitekten, der også har tegnet Fuglsang Kunstmuseum på Lolland (▶ 55), gik grundigt til værks og undersøgte blandt andet Marmorkirkens arkitektur, så den nye ejendom på hjørnet kunne få referencer til den barokke stil, men på en moderne, afdæmpet måde. Lejlighederne i Tietgens Ærgrelse har udsigt til Marmorkirken og dens kuppel, og i 2010 modtog bygningen Hovedstadens Forskønnelses bygningsdiplom.

Store Kongensgade 84/Frederiksgade 2.

FOLKETEATRET

⌘ (kort ▶ bagflap ③)

På Nørreport Station, ligger Danmarks ældste folkelige teater fra 1857. Folketeatret blev grundlagt på en kongelig bevilling til at opføre folkekomedier, vaudeviller, lystspil, operetter og pantomimer. Og det fik jævne folk fra en af de nye forstæder, Nørrebro, til at tage plads i teatersæderne.

I nyere tid har Folketeatret bl.a. været en hjemmevant scene for Danmarks teaterdiva nummer et, Ghita Nørby. Men facaden ud mod Nørregade har ligget lidt mørk og tilsluttet hen, og i 2014 påbegyndte Realdania sammen med A.P. Møller Fonden og en række andre parter en tiltrængt renovering og forskønnelse af teatrets facade. Den gamle skiltning er malet op i guld, som står i flot kontrast til den mørkegrå facadefarve. Foyeren er i dag et stort og passende kulørt rum, hvor både skoleklasser på tur og mere modne teatergængere kan opholde sig og nyde teaterstemningen. Eller de kan tage den store trappe, der fører op til 1. sal, hvor publikumsområdet også er pudset af til en pausedrink. Ombygningen er blevet præmieret af Københavns Kommune.

Nørregade 39. folketeatret.dk. Nørreport St.

DANSK ARKITEKTUR CENTER

Arkitektur og byudvikling. Det er omdrejningspunktet for udstillinger og aktiviteter i Dansk Arkitektur Center, der er Danmarks nationale center for formidling af viden om arkitektur, byggeri og byudvikling. Centret sætter fokus på, hvordan arkitekturen i bred forstand skaber både kulturel og økonomisk værdi for mennesker, virksomheder og samfund med fokus på en bæredygtig samfundsudvikling.

Arkitekturcentret byder indenfor til en mangfoldighed af faglige og kulturelle aktiviteter: udstillinger, undervisning, guidede ture, faglige og kulturelle arrangementer samt hurtig adgang til viden og nyheder på nettet. DAC's såkaldte "public service aktiviteter" finansieres af et offentligt-privat partnerskab mellem Realdania og staten, sidstnævnte repræsenteret ved Erhvervsministeriet, Kulturministeriet og Transport-, Bygnings- og Boligministeriet. Centret flytter i 2018 ind i BLOX.